

Rakkaat kaupunkilaiset, arvoisa kaupunginvaltuusto, pormestarikunta sekä virkahenkilöt

Tasan 150 vuotta ja 3 päivää sitten 48 valtuusmiestä kokoontui Helsingin kaupunginvaltuuston ensimmäiseen kokoukseen maistraatin istuntosaliin Bockin talolle 12.1.1875. Helsingin kaupunginvaltuuston historia alkoi.

Vietämme tässä kokouksessa Helsingin kaupunginvaltuuston 150-vuotisjuhlaa. Onnea rakas kotikaupunki Helsinki ja kunnioitettavaan ikään ehtinyt valtuusto.

Me 85 valtuutettua olemme osa tämän kaupungin päätöksenteon 150-vuotista jatkumoa. Vaaleissa päätöksentekijät ajoittain vaihtuvat, mutta Helsinki ja kaupunginvaltuusto pysyvät. Tällä nelivuotisella valtuustokaudella on ollut meidän vuoromme pitää kaupungista huolta, kirjoittaa sen historiaa ja vaalia Helsingin henkeä. On suorastaan hämmästyttävää pohtia, mitä kaikkea sataan viiteenkymmeneen vuoteen on mahtunut ja millaisia muutoksia tänä aikana on kohdattu.

Valtuuston aloittaessa 1800-luvun lopulla Helsinki oli vielä pieni kaupunki. Junarata oli rakennettu 13 vuotta aiemmin ja teollistuminen oli juuri käynnistynyt.

1900-luvun puolella demokratia kehittyi merkittävästi. Ensimmäinen yleisellä ja yhtäläisellä äänioikeudella valittu valtuusto valittiin kaksi vuotta itsenäistymisen jälkeen. Vuonna 1919 valittu valtuusto oli kaikkien yhteiskuntaluokkien valitsema ja siellä oli kaikkien yhteiskuntaluokkien edustus. Naiset pääsivät äänestämään, ja kaupunginvaltuustoon valittiin 9 naista.

Päätösasioiden valmistelu ja täytäntöönpano tehostuivat vuonna 1930, kun kaupunginhallitus aloitti toimintansa ja alkoi valmistella valtuustoon eteneviä asioita. Seuraavalla vuosikymmenellä moni kehitys pysähtyi, kun sotavuodet murjoivat maamme ja Helsinkiä.

Sodan jälkeiset vuosikymmenet seurasivat merkittävän kehityksen kanssa toisiaan: vuoden 1946 suuri alueliitos mahdollisti kaupunkimme kehittymisen suurkaupungiksi. Tämän jälkeen tulivat jälleenrakennuksen vuosikymmenet, 70-luvun vapautuminen, 80-luvun nousukausi ja 90-luvun lamavuodet.

Meillä on täällä salissa valtuutettuja, jotka ovat kokeneet valtuustossa näitä vuosikymmeniä. Historiallinen perspektiivi Helsingin päätöksentekoon on varmasti hurja.

Itse synnyin vuonna 1990 Helsingin naistenklinikalla - Vantaan asukkaana. Helsinkiläinen olen ollut yli 15 vuotta. Merkittävä osa helsinkiläisistä on junan ja bussin tuomia kuten minäkin. Helsinkiin muutetaan opiskelujen ja töiden perässä maakunnista ja ulkomailta, sillä pääkaupunki inspiroi ja tarjoaa loputtomasti mahdollisuuksia. Olen saanut täällä lääkärin koulutuksen, tohtorintutkinnon, innostavia töitä, perustanut perheen, päässyt valtuustoon vaikuttamaan yhteisten asioiden puolesta, kokenut elämänmullistuksia ja menetyksiä. Olen saanut tältä

kaupungilta paljon ja yritän - kuten me kaikki täällä - antaa joka päivä hieman enemmän takaisin.

2000-luvulla ja viime vuosina olemme ratkoneet kaupungissa ilmastokriisiä, luontokatoa, eriarvoistumista ja alueellista eriytymistä. Suljemme pian Helsingin viimeisen hiilivoimalan ja tavoitteemme on hiilineutraali Helsinki vuonna 2030. Tämän eteen on vielä paljon työtä tehtävänä, mutta se on velvollisuutemme kaupunkilaisille ja lapsillemme. Tulevat sukupolville on säilytettävä myös Helsingin arvokasta ja kaunista luontoa, metsiä ja merenrannat.

Bästa fullmäktige,

Under alla dessa mycket skiftande årtionden som förflutit har stadsfullmäktige fattat ett mycket stort antal beslut. Dessa beslut skiljer sig från varandra på många sätt. En del av dem är mindre och väldigt lokala, andra däremot är stora och efterverkningar under lång tid.

Från det att välfärdsstaten började byggas är det i synnerhet lagstiftningen som styr kommunernas uppgifter. Det faller alltså på kommunerna att producera de flesta av samhällets tjänster för medborgarna. Men det är ändå fullmäktige som fattar besluten som fastställer ramarna för hur dessa tjänster för stadsborna ska produceras.

Å andra sidan har Helsingfors stadsfullmäktige under sin historia ansett att de minimikrav som lagstiftningen ställer inte är tillräckliga. Stadsfullmäktige har ansett att staden måste göra mer än vad lagen kräver för att främja stadsbornas välfärd. Förutom att bygga hälsocentraler, sjukhus och skolor har staden därför byggt upp en mycket omfattande servicestruktur som också syns i vår stadsbild. Jag syftar på Finlandiahuset, stadsteatern, stadsorkestern, djurparken, Olympiastadion, konstmuseet, stadsmuseet, centrumbiblioteket Ode samt ett biblioteksnät som breder ut sig över hela staden.

Kauaskantoinen valtuuston kädenjälki näkyy tämän kaupungin rakentumisessa. Lähes jokainen sopuisa tai kiistanalainen asemakaava ja hankepäätös vaikuttaa kaupunkiin vuosikymmeniksi tai vuosisadaksi eteenpäin. Pikaraitiotiet, metro ja sen laajennus sekä ratapihojen ja satama-alueiden vapauttaminen uusiksi asuinalueiksi jäävät elämään pitkälle tulevaisuuteen.

Helsingin roolina on ollut myös toimia Suomen pääkaupunkina heti itsenäistymisestä alkaen. Siksi tämä kaupunki on ollut myös valtakunnan keskeisten tapahtumien näyttämö: heti vuonna 1876 valtuuston puheenjohtaja Mechelin isännöi *keisaria* tämän Helsingin vierailulla. Kaupungissa on järjestetty olympialaiset ja Etyk-huippukokous.

Hyvät kaupunkilaiset ja päättäjäkollegat,

mitä kaikki valtuuston historian aikana tapahtuneet muutokset ovat sitten tarkoittaneet?

Kun ajattelemme valtuuston alkuaikoja 150 vuotta sitten, Suomessa oli alkanut autonomian aika, mutta maa toipui vielä suurista nälkävuosista. Elinkeinovapaus tuli voimaan ja Suomen ensimmäinen sähkölaitos aloitti toimintansa Helsingissä 1884. Teollistumisen alussa kaduilla

ajettiin vielä hevosilla ja samaan aikaan taiteilijat tekivät Suomen taidehistorian kultakauden teoksiaan.

Muutos nykyaikaan on ollut valtava. Tänään Helsinki on yhden maailman onnellisimman valtion pääkaupunki, ja saamme nauttia lukuisilla mittareilla mitattuna hyvästä elämästä. Koululaiset voivat kulkea itsenäisesti kouluun ja harrastuksiin. Leikkipuistot, kirjastot ja luonto löytyvät Helsingistä läheltä. Rakennamme maan parasta joukkoliikennettä. Hengitämme puhdasta ilmaa keskuspuistossa ja pulahdamme mereen uimaan niin kesällä kuin talvella.

Myös demokratia on kehittynyt autonomian ajoista suoraan demokratiaan ja aina osallistuvaan demokratiaan. Helsingin osallistuvassa budjetoinnissa kaupunkilaiset pääsevät päättämään lähes yhdeksän miljoonan rahasumman käytöstä. Vapaa media raportoi päätöksenteosta ja julkinen keskustelu on kaikille avointa.

Demokratiaa tai toimivaa paikallisdemokratiaa ei kuitenkaan koskaan pidä ottaa itsestäänselvyytenä. Monessa maassa demokratia ottaa askeleita taaksepäin. Kärjistynyt keskusteluilmapiiri voi karkoittaa ihmisiä poliittisesta vaikuttamisesta.

Toivoa kuitenkin on. Näiden meidän aikamme valtaviin haasteisiin edessä meidän tehtävämme päättäjinä on vaalia demokratiaa, toivoa ja kaupunkilaisten tulevaisuudenuskoa. Meidän vastuullamme on muun muassa varmistaa demokraattisen päätöksenteon jatkuminen, edistää kaupungin osallisuustyötä ja varmistaa kaupunkilaisten hyvinvointia.

Kaupunkilaisten luottamus on ansaittava joka päivä uudelleen. Tehtävämme on kuunnella kaupunkilaisia ja toisiamme, ja käydä rakentavaa keskustelua, vaikka olisimme eri mieltä asioista. Näin varmistamme, että päätöksenteko on myös jatkossa toimivaa ja ansaitsee kaupunkilaisten arvostuksen sekä luottamuksen.

Hyvät kaupunkilaiset ja valtuutetut,

Juhlimme kaupunginvaltuuston 150 vuotta koko tämän vuoden ajan. Halusimme valtuustossa nostaa juhluvuoden keskiöön demokratian sekä lapset ja nuoret. Helsingissä on ollut tapana tehdä suurina merkkivuosina kaupunginvaltuuston juhlapäätös tulevaisuuden hyväksi. Halusimme yhdessä valtuustoryhmien kanssa vaikuttaa juhlapäätöksellä lasten ja nuorten hyvinvoinnin, yhdenvertaisuuden ja harrastusmahdollisuuksien puolesta. Toivonkin, että entistä useampi lapsi ja nuori pääsee viettämään iloista kesää maauimaloissa ja tutustumaan alueellisten kulttuuritalojemme ohjelmaan ympäri Helsinkiä.

Tämä on myös demokratiatyön vuosi. Järjestämme kaupunkilaisille ja perheille avoimia ovia kaupungintalolla sekä kutsumme helsinkiläisiä koululuokkia vierailemaan kaupungintalolla ja keskustelemaan kuntademokratiasta ja valtuustotyöstä.

Entäpä seuraavat 150 vuotta? Siitä keskustelemme tänään. Helsingin demokratian tulevaisuus on valoisa, mutta se vaatii aina rohkeita valtuutettuja, joilla on kykyä tehdä päätöksiä vaikeissakin tilanteissa.